

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 18. 12. 2024

Správne konanie: 0115/SKO/2024
Predmet: § 152 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: Meta Platforms Ireland Limited
Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Dátum: 10. 12. 2024

Príloha:

- screenshoty komentárov č. 1 – č. 13 dostupných na obsahovej službe Facebook

NÁVRH UZNESENIA:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej na základe § 153 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z., v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a v súlade s článkom 9 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách), rozhodla, že účastník správneho konania č. 0115/SKO/2024,

Meta Platforms Ireland Limited, so sídlom Merrion Road, Dublin 4, D04 X2K5, Írsko, registrovaný na Úrade pre registráciu spoločností v Írsku pod č. 462932

je povinný odstrániť

1. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*Vystrieľal by som ich ešte na mori..*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

2. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*Toto treba likvidovať čím skôr lebo nás ovládnu. Nepodporovat , žiadne potraviny ! Vyhldovat , tu nemajú čo robiť.*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

3. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*vás by sem nahádzal do mora jak hádžete tie vaše doklady*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

4. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*Existujú tabletky na migráciu 9 mm*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

5. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*Naložit je do autobusu a odvézt kam patrí...potkany špinavé!*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

6. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*A co tych 50 no go zon? Vypalit ?*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

7. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*No natoto su peniaze dopice vypalit a aj tak su to cierne stavby dokonca na pline postavene jedna iskra a letia*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

8. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*@Petr Kovacik vypalit*“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

9. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „Vypalit osadu do zakladov“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

10. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „Takéto osady vypalit aj s obyvateľmi, je to horšie ako mor“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

11. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „vypalit a zhrnúť celú nelegálnu skladku“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

12. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „vypalit, nech pokapu..“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

13. komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „vymlatiť a poslať spať bandu“ dostupný na [REDAKOVANÉ]

a to na území Slovenskej republiky, a je tiež povinný zamedziť jeho ďalšie šírenie na území Slovenskej republiky, a to v lehote 5 dní od doručenia tohto rozhodnutia, z dôvodu, že tieto komentáre sú nelegálnym obsahom, pretože napĺňajú znaky extrémistického materiálu podľa § 151 ods. 2 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z., znaky trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo znaky trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 151 ods. 2 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

Úloha:

Kancelária Rady vyhotoví písomné rozhodnutie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 18. 1. 2025

Z: PO

* * *

Dňa 19. 6. 2024 začala Rada voči spoločnosti Meta Platforms Ireland Limited (ďalej aj „účastník konania“) správne konanie č. 0115/SKO/2024 vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s poskytovaním

- komentára používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „Vystrieľal by som ich ešte na mori..“ dostupného na [REDAKOVANÉ]

- komentára používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „Toto treba likvidovať čím skôr lebo nás ovládnu. Nepodporovať, žiadne potraviny! Vyhľadávať, tu nemajú čo robiť.“ dostupného na [REDAKOVANÉ]

- komentára používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „vás by sem nahádzal do mora jak hádzete tie vaše doklady“ dostupného na [REDAKOVANÉ]

[REDACTED]
[REDACTED]
- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „Existujú tabletky na migráciu 9 mm“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „Naložit je do autobusu a odvézt kam patrí...potkany špinavé!“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „@Marián Ďuriš • Republika“ tohle se mělo udělat už před třema rokama a všechnu tu černou pakáž nahnat zpět na moře pár těch hoven potopit a zbytek těch negrů by si to rozmyslel“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „A co tych 50 no go zon? Vypalit?“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „No natoto su peniaze dopice vypalit a aj tak su to cierne stavby dokonca na pline postavene jedna iskra a letia“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „@Petr Kovacik vypalit“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „Vypalit osadu do zakladov“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „Takéto osady vypalit aj s obyvateľmi, je to horšie ako mor“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „vypalit a zhrnut celu nelegalnu skladku“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDACTED] v znení: „vypalit , nech pokapu..“ dostupného na [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- komentára používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*vymlatit a poslat spat bandu*“ dostupného na [REDAKOVANÉ]

šírených v rámci obsahovej služby Facebook, ktoré mohli naplniť definíciu nelegálneho obsahu podľa § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 27. 8. 2024, čím sa začalo správne konanie č. 0115/SKO/2024.

Účastník konania bol v oznámení o začatí konania vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 32 ods. 2 a 3 v nadväznosti na § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v správnom konaní, ktorými sú screenshoty vyššie uvedených komentárov šírených na platforme Facebook, ktoré tvoria prílohu oznámenia.

Stanovisko účastníka konania vo veci predmetného správneho konania č. 0115/SKO/2024 Rade doručené nebolo.

Preverení dostupnosti vyššie uvedených komentárov v čase spracovania tohto pracovného materiálu na rokovanie Rady bolo zistené, že komentár používateľa [REDAKOVANÉ] v znení: „*@Marián Ďuriš • Republika“ tohle se mělo udělat už před třema rokama a všechnu tu černou pakáž nahnat zpět na moře pár těch hoven potopit a zbytek těch negrů by si to rozmyslel*“ pôvodne dostupný na [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] už nie je dostupný.

Subjektívna lehota na rozhodnutie začala plynúť dňa 19. 6. 2024 a uplynie dňa 19. 12. 2024.

* * *

Právne východiská posudzovania nelegálneho obsahu:

Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. „*Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.*“

Podľa § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. „*Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý*

- a) *naplňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,*
- b) *podnecuje ku konaniu, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,*
- c) *schvaľuje konanie, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo*
- d) *naplňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*“

Podľa § 152 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. „*Konanie o zamedzení nelegálneho obsahu regulátor začne aj vtedy, keď z vlastnej činnosti získa informáciu o existencii nelegálneho obsahu a vec neznesie odklad.*“

Podľa § 153 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. („*Rozhodnutie o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu*“) „*Ak je v konaní o zamedzení nelegálneho obsahu preukázané, že dotknutý obsah predstavuje nelegálny obsah a zároveň je jeho šírením ohrozený verejný záujem alebo predstavuje značný zásah do individuálnych práv či oprávnených záujmov osoby v pôsobnosti právneho poriadku Slovenskej republiky, regulátor vydá rozhodnutie o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu, ktorým nariadi*

poskytovateľovi platformy na zdieľanie obsahu alebo poskytovateľovi obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona **odstrániť dotknutý nelegálny obsah a zamedziť jeho ďalšie šírenie.**“

Podľa § 153 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. „Rozhodnutie podľa odseku 1 musí obsahovať

- a) informácie umožňujúce identifikovať a lokalizovať dotknutý obsah, najmä aspoň jednu presnú adresu URL a podľa potreby ďalšie dodatočné informácie,
- b) odôvodnenie, prečo dotknutý obsah predstavuje nelegálny obsah,
- c) odôvodnenie, prečo je šírením nelegálneho obsahu ohrozený verejný záujem alebo prečo predstavuje značný zásah do individuálnych práv či oprávnených záujmov osoby v pôsobnosti právneho poriadku Slovenskej republiky,
- d) lehotu, v ktorej je poskytovateľ obsahovej služby povinný odstrániť dotknutý nelegálny obsah a zamedziť jeho ďalšie šírenie,
- e) vymedzenie územnej pôsobnosti rozhodnutia, ktorá je obmedzená na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie účelu rozhodnutia,
- f) odkaz na právny základ na vydanie rozhodnutia, vrátane odkazu na osobitný predpis,^{97a)} ak rozhodnutie má mať účinky príkazu konať proti nezákonnému obsahu,^{97a)}
- g) zoznam orgánov verejnej moci, ktoré majú byť informované o spôsobe vykonania rozhodnutia, ak rozhodnutie má mať účinky príkazu konať proti nezákonnému obsahu,^{97a)}
- h) poučenie o prostriedkoch nápravy podľa odsekov 4 a 6.“

Podľa § 153 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. „O vydaní rozhodnutia podľa odseku 1 musí regulátor informovať prostredníctvom svojej webovej stránky, prípadne aj iným vhodným spôsobom. Na jazyk rozhodnutia a doručovanie rozhodnutia podľa odseku 1 poskytovateľovi platformy na zdieľanie obsahu alebo poskytovateľovi obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, ktorý je poskytovateľom sprostredkovateľskej služby, sa vzťahuje osobitný predpis.^{97b)}“

Podľa čl. 3 písm. h) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (ďalej len „Akt o digitálnych službách“) „„nezákonný obsah“ je akákoľvek informácia, ktorá sama osebe alebo tým, že odkazuje na nejakú činnosť vrátane predaja výrobkov alebo poskytovania služieb, nie je v súlade s právnymi predpismi Únie alebo niektorého členského štátu, a to bez ohľadu na presný predmet alebo povahu týchto právnych predpisov“.

Podľa čl. 6 ods. 1 Aktu o digitálnych službách („Hosting“) „Ak poskytovaná služba informačnej spoločnosti pozostáva z uchovávania informácií poskytovaných príjemcom služby, poskytovateľ služby nie je zodpovedný za informácie uchovávané na žiadosť príjemcu služby pod podmienkou, že poskytovateľ: a) nemá skutočnú vedomosť o nezákonnej činnosti alebo nezákonnom obsahu a vzhľadom na nároky na náhradu škody si nie je vedomý skutočností alebo okolností, z ktorých by bolo zrejmé, že ide o nezákonnú činnosť alebo nezákonný obsah alebo b) po získaní takejto vedomosti alebo povedomia urýchlene koná, aby nezákonný obsah odstránil alebo k nemu znemožnil prístup.“

Podľa čl. 6 ods. 4 Aktu o digitálnych službách „Tento článok nemá vplyv na možnosť justičného alebo správneho orgánu požiadať v súlade s právnym systémom členského štátu poskytovateľa služieb, aby ukončil porušovanie predpisov alebo mu zabránil.“

Podľa čl. 9 ods. 1 Aktu o digitálnych službách („Príkazy konať proti nezákonnému obsahu“) „Po prijatí príkazu konať proti jednej alebo viacerým konkrétnym položkám nezákonného obsahu vydaného príslušnými vnútroštátnymi justičnými alebo správnymi orgánmi na základe uplatniteľného práva Únie alebo vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie poskytovateľa sprostredkovateľských služieb bez zbytočného odkladu informujú orgán, ktorý príkaz vydal, alebo každý iný orgán uvedený v príkaze o vykonaní príkazu, pričom uvedú, či a kedy sa príkaz vykonal.“

Podľa čl. 9 ods. 2 Aktu o digitálnych službách „Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa príkaz uvedený v odseku 1 zašle poskytovateľovi, splňal aspoň tieto podmienky:

a) uvedený príkaz obsahuje tieto prvky:

i) odkaz na právny základ príkazu v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve,

ii) odôvodnenie, v ktorom sa vysvetľuje, prečo informácie predstavujú nezákonný obsah, s odkazom na jedno alebo viaceré konkrétne ustanovenia práva Únie alebo vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie,

iii) identifikačné údaje vydávajúceho orgánu,

iv) jasné informácie umožňujúce poskytovateľovi sprostredkovateľských služieb identifikovať a lokalizovať dotknutý nezákonný obsah, ako napríklad jeden alebo viac presných URL a v prípade potreby aj dodatočné informácie,

v) informácie o mechanizmoch nápravy, ktoré má k dispozícii poskytovateľ sprostredkovateľských služieb a príjemca služby, ktorý obsah poskytol,

vi) v prípade potreby informácie o tom, ktorý orgán má dostať informácie o spôsobe vykonania daných príkazov;

b) územnú pôsobnosť uvedeného príkazu na základe uplatniteľných pravidiel práva Únie a vnútroštátneho práva vrátane charty a prípadne všeobecných zásad medzinárodného práva, ktorá je obmedzená na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie jeho cieľa;

c) uvedený príkaz sa zasiela v jednom z jazykov, ktoré uviedol poskytovateľ sprostredkovateľských služieb podľa článku 11 ods. 3, alebo v inom úradnom jazyku členských štátov dohodnutom medzi orgánom vydávajúcim príkaz a uvedeným poskytovateľom, a zasiela sa do elektronického kontaktného miesta, ktoré určil daný poskytovateľ v súlade s článkom 11; ak príkaz nie je vystavený v jazyku, ktorý uviedol poskytovateľ sprostredkovateľských služieb, alebo v inom dvojstranne dohodnutom jazyku, príkaz sa môže zaslať v jazyku orgánu, ktorý príkaz vydáva, za predpokladu, že je k nemu pripojený preklad aspoň prvkov, ktoré sú stanovené v písmenách a) a b) tohto odseku, do takéhoto deklarovaného alebo dvojstranne dohodnutého jazyka.“

* * *

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že **právnym základom právomoci Rady** uložiť účastníkovi predmetného správneho konania (platforme na zdieľanie obsahu) povinnosť odstrániť konkrétne položky nelegálneho obsahu je ustanovenie **§ 153 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.** Podľa čl. 9 Aktu o digitálnych službách sa rozhodnutia Rady o odstránení nelegálneho obsahu vydané na základe § 153 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. považujú za príkazy konať proti nezákonnému obsahu v zmysle Aktu o digitálnych službách. Samotný Akt o digitálnych službách však nepredstavuje právny základ právomoci Rady na vydanie rozhodnutia o odstránení nelegálneho obsahu v predmetnom správnom konaní. Zo znenia čl. 9 ods. 1 Aktu o digitálnych službách vyplýva, že ide o príkaz „*konať proti jednej alebo viacerým konkrétnym položkám nezákonného obsahu vydaného príslušnými vnútroštátnymi justičnými alebo správnymi orgánmi na základe uplatniteľného práva Únie alebo vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie*“. Právnym základom právomoci Rady je v predmetnom prípade vnútroštátne právo (§ 153 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.). Túto skutočnosť potvrdzuje aj odôvodnenie (recitál) č. 31 Aktu o digitálnych službách, ktorý znie: „*V závislosti od právneho systému jednotlivých členských štátov a predmetnej oblasti práva môžu vnútroštátne justičné alebo správne orgány vrátane orgánov presadzovania práva prikázať poskytovateľom sprostredkovateľských služieb, aby konali proti jednej alebo viacerým určitým konkrétnym položkám nezákonného obsahu alebo poskytli určité konkrétne informácie. Vnútroštátne právne predpisy, na základe ktorých sa takéto príkazy vydávajú, sa značne líšia a tieto príkazy sa čoraz častejšie riešia v cezhraničných situáciách. Na to, aby sa tieto príkazy, najmä v cezhraničnom kontexte, plnili účinným a efektívnym spôsobom, tak, aby dotknuté orgány verejnej moci mohli plniť svoje úlohy a poskytovatelia nepodliehali neprimeranej záťaži, a bez toho, aby boli nenáležité dotknuté práva a oprávnené záujmy tretích strán, je potrebné stanoviť určité podmienky, ktoré by tieto príkazy mali splňať, a určité doplňujúce požiadavky týkajúce sa spracovania týchto príkazov. Týmto nariadením by sa preto mali harmonizovať len určité osobitné minimálne podmienky, ktoré by takéto príkazy mali splňať, aby poskytovatelia sprostredkovateľských služieb mali*

povinnosť informovať príslušné orgány o vykonaní týchto príkazov. Toto nariadenie preto neposkytuje právny základ pre vydávanie takýchto príkazov ani nereguluje ich územnú pôsobnosť či cezhraničné presadzovanie.“ Akt o digitálnych službách teda sám osebe nezaložil právomoc Rady vydávať rozhodnutia o odstránení nelegálneho obsahu. Táto právomoc vnútroštátneho orgánu existovala už pred účinnosťou Aktu o digitálnych službách (v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (ďalej aj „Smernica o elektronickom obchode“)). Odôvodnenia (recitály) Aktu o digitálnych službách objasňujú a sumarizujú platné princípy týkajúce sa odstraňovania nelegálneho obsahu alebo týkajúce sa skutočnosti, že pri rozhodnutí o odstránení jednotlivých položiek nelegálneho obsahu, ktoré uložili na platformu používateľa platformy, nie je potrebné rešpektovať princípy krajiny pôvodu v zmysle čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode. Tieto princípy však existovali a boli platné už v zmysle Smernice o elektronickom obchode pred účinnosťou Aktu o digitálnych službách, čo potvrdilo napríklad aj rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-18/18 *Glawischnig-Piesczek v. Facebook Ireland Limited* z 3. októbra 2019 a následná prax vnútroštátnych súdov v štátoch Európskej únie.

* * *

K skutočnosti, že predmetné komentáre č. 1 – č. 13, uvedené vo výroku uznesenia, sú nelegálnym obsahom v zmysle vnútroštátneho (slovenského) práva:

Ako bolo uvedené vyššie, podľa § 151 ods. 2 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. „*Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý... naplňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu*“. Podľa § 151 ods. 2 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z. „*Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý... naplňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti*.“

Podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona „*Extrémistickým materiálom sa na účely tohto zákona rozumie písomné, grafické, obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnené odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámienkou pre predchádzajúce dôvody*“.

Podľa § 423 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona je trestný čin „hanobenie národa, rasy a presvedčenia“ definovaný nasledovne: „*Kto verejne hanobí a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo b) skupinu osôb alebo jednotlivca pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky*.“

Podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona je trestný čin „podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti“ definovaný nasledovne: „*Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky*.“

Hanobením sa podľa komentára k Trestnému zákonu rozumie hrubší útok na vážnosť dotknutých v podobe urážlivého prejavu, pričom urážlivosť prejavu vyplýva predovšetkým z obsahu a spôsobu jeho prednesu.¹

Podnecovaním sa podľa komentára k Trestnému zákonu rozumie prejav, ktorým páchatel zamýšľa vzbudiť u iných osôb nenávisť k niektorému národu, národnosti, rase či etnickej skupine, vyvolať u iných osôb konanie smerujúce k obmedzovaniu práv a slobôd ich príslušníkov, pričom nezáleží na forme prejavu, môže ísť o prejav priamy, nepriamy i skrytý.² Podľa odbornej literatúry podnecovanie môže byť vykonané slovom, písmom, tlačou, obrazom, verejnou počítačovou sieťou alebo iným spôsobom. Trestný čin je dokonaný prejavom, ktorého obsahom je podnecovanie. Podnecovanie môže byť adresované neurčitému okruhu a počtu osôb, ale spadá sem aj konanie voči individuálne alebo druhovo určeným osobám.³

Pri posudzovaní, či ide podnecovanie k násiliu alebo k nenávisti treba každé slovné vyjadrenie interpretovať v jeho bezprostrednom ako aj širšom kontexte, a tiež treba posúdiť, či vyjadrenie predstavuje nepriamu, resp. implicitnú výzvu k násiliu, ospravedlňovanie násilia, nenávisti alebo neznášanlivosti. Podľa rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva **Perinçek v. Švajčiarsko** (ods. 206) je potrebné zohľadniť, „či vyhlásenia interpretované a videné v ich bezprostrednom alebo širšom kontexte možno považovať za priamu alebo nepriamu výzvu k násiliu, alebo za ospravedlňovanie násilia, nenávisti alebo neznášanlivosti“, pričom „pri posudzovaní tejto otázky bol Súd obzvlášť citlivý voči paušálnym tvrdeniam, ktoré útočia na celé etnické, náboženské alebo iné skupiny, alebo ich vrhajú do zlého svetla“. V rozhodnutí **Sanchez v. Francúzsko** (rozhodnutie Veľkej komory z 15. 5. 2023, ods. 157) Európsky súd pre ľudské práva uviedol: „Nenávistné prejavy nie sú vždy ako také otvorene prezentované. Môžu mať rôzne formy, a to nielen zjavne agresívne a urážlivé výroky, ktoré úmyselne podkopávajú hodnoty tolerancie, sociálneho mieru a nediskriminácie (...), ale aj implicitné výroky, ktoré, aj keď sú vyjadrené opatrne alebo v hypotetickej forme (...), sú rovnako nenávistnými.“ Aj podľa odbornej literatúry týkajúcej sa nenávistných prejavov skutočný význam slovného vyjadrenia nie je tvorený iba doslovným jazykovým významom slovného vyjadrenia, ale je tvorený kombináciou toho, čo bolo výslovne vyjadrené, čo bolo autorom vyjadrenia mienené a čo bolo vyjadrením naznačené (implikované).⁴ Pri posudzovaní prejavov a riešení otázky, či ide o podnecovanie nenávisti, teda nemožno vychádzať iba z doslovného jazykového významu izolovaných slov, viet alebo formulácií, ale tieto vety a formulácie treba posúdiť v ich celku a v kontexte.

Podľa § 122 ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona „Trestný čin je spáchaný **verejne**, ak je spáchaný... obsahom tlačoviny alebo rozširovaním spisu, filmom, rozhlasom, televíziou, **použitím počítačovej siete** alebo iným obdobne účinným spôsobom“. Vyjadrenia urobené prostredníctvom verejne prístupných komentárov č. 1 – č. 13 na verejne prístupnej platforme na zdieľanie obsahu Facebook možno kvalifikovať ako vykonané použitím počítačovej siete a teda išlo vyjadrenia, resp. skutky urobené **verejne**.

Podľa § 129 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona „Skupinou osôb sa na účely tohto zákona rozumie najmenej tri osoby.“ Keďže predmetné komentáre č. 1 – č. 13 sa všeobecne týkajú skupín „migrantov“, „moslimov“ a „rómskych obyvateľov osád“, bez obmedzenia počtu osôb, možno konštatovať, že sú zamerané **voči skupine osôb**.

Popis predmetných komentárov č. 1 – č. 13 a ich právna kvalifikácia:

¹ Samaš, O. – Stiffel, H. – Toman, P.: Trestný zákon. Stručný komentár. Bratislava: IURA EDITION, 2006, s. 829.

² Burda, E. - Čentéš, J. - Kolesár, J. - Záhora, J. a kol.: Trestný zákon. Osobitná časť. Komentár. II. diel. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2011, s. 1474.

³ Herzeg, J.: Trestné činy z nenávisti. Praha: ASPI Wolters Kluwer, 2007, s. 45.

⁴ Napr. Sardo, A.: Hate Speech: A Pragmatic Assessment of the European Court of Human Rights' Jurisprudence. European Convention on Human Rights Law Review (2022) s. 1–42.

Ku komentárom č. 1. – 4:

Komentáre reagujú na príspevok publikovaný na stránke „Matovičov cirkus“. Tento príspevok je video o dĺžke 37 sekúnd, ktoré zobrazuje migrantov plaviacich sa na lodi do Európy, ktorí počas plavby s úsmevom trhajú a zahadzujú do mora svoje identifikačné doklady. Audiostopa videa obsahuje bližšie neurčenú pieseň v orientálnom jazyku. Video je doplnené sprievodným textom „*Presne takíto fešáci k nám potom prídu a Čaputovej vláda? Migrantov je stále viac. Štát sa spolieha na samosprávu, hovorí jeden zo starostov...*“ a titulkom „*Ako sa stať opäť 16 ročným teenagerom?! Stačí roztrhať pas a prísť do EU. A ak náhodou na videu nevidíte prichádzajú ženy a deti utekajúce pred vojnou, tak ste dezolát a konšpirátor*“. Možno konštatovať, že v komentárovej sekcii k videu prevláda negatívny sentiment voči migrantom.

Komentár č. 1.

Vo vyššie uvedenom kontexte zdrojového videa predmetný komentár explicitne uvádza „*Vystrieľal by som ich ešte na mori..*“, čo znamená, že autor komentára verejne vyjadruje želanie a potrebu strieľania migrantov plaviacich sa po mori.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné implicitné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 2.

Vo vyššie uvedenom kontexte zdrojového videa predmetný komentár explicitne uvádza „*Toto treba likvidovať čím skôr lebo nás ovládnu. Nepodporovať , žiadne potraviny ! Vyhľadovať , tu nemajú čo robiť.*“, čo znamená, že autor komentára verejne vyjadruje potrebu likvidácie migrantov, a potrebu odopierať jedlo pre týchto ľudí.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné implicitné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 3.

Vo vyššie uvedenom kontexte zdrojového videa predmetný komentár explicitne uvádza „*vás by som nahádzal do mora jak hádzete tie vaše doklady*“, čo znamená, že autor komentára verejne vyjadruje svoju ochotu použiť násilie voči migrantom, a to ich „nahádzaním“ do mora.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné implicitné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 4.

Vo vyššie uvedenom kontexte zdrojového videa predmetný komentár explicitne uvádza: „*Existujú tabletky na migráciu 9 mm*“. Autor komentára teda verejne vyslovuje názor, že komplexný problém migrácie je riešiteľný použitím tabletiiek, ktoré označuje „9 mm“. Možno konštatovať, že mnohým priemerným racionálnym recipientom takejto informácie musí byť zřejmé, že takéto označenie

nepredstavuje medicínsky liek určený na „liečbu migrácie“, ale že „9 mm“ je všeobecne celosvetovo používaný kaliber ručných strelných zbraní. To znamená, že autor komentára implicitne vyjadruje potrebu používania strelných zbraní voči migrantom.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné implicitné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 5.

Komentár reaguje na príspevok publikovaný na stránke „Drahu Dobrovicsová TV JOJ“. Príspevok je videoreportáž, ktorá bola odvysielaná v rámci spravodajského programu *Noviny* na televíznej stanici TV JOJ. Príspevok s názvom „Problémový most“ informuje o rekordnom počte zadržaných migrantov v Nových Zámkoch v mesiacoch júl – august 2023, pričom tento rekordný počet bol zaznamenaný po otvorení nového hraničného mosta medzi Slovenskom a Maďarskom v obci Chľaba. Na záberoch vidieť zadržaných migrantov tmavšej farby pleti. V kontexte zdrojového príspevku z predmetného komentára v znení „*Naložit je do autobusu a odvézt kam patrí...potkany špinavé!*“ je zrejmé, že autor komentára termínom „potkany špinavé“ označuje migrantov. Ide o dehumanizujúce a hanobiace označenie voči migrantom, pričom autor apeluje aj na ich „naloženie“ a následné „odvezenie“, čím zároveň vyjadruje potrebu násilného zaobchádzania s danou skupinou ľudí.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné hanobenie skupiny osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod a teda naplnenie znakov trestného činu **hanobenia národa, rasy a presvedčenia** podľa § 423 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno zároveň kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 6.

Komentár reaguje na príspevok uverejnený na stránke „Informácie bez cenzúry“. Zdrojový príspevok informuje o tom, že Švédsko odmieta prijímať ďalších migrantov a bude vyhostovať aj tých, ktorí už vo Švédsku sú, a to s odvolaním sa na článok „*Švédsko pevne zatvorilo dvere pre migrantov a chystá sa vyhodit' aj tých, ktorí už sú v krajine*“ uverejnený na portáli Hlavné správy. Článok informuje o tom, že vo Švédsku stúpa počet migrantov a z dlhodobého hľadiska sa tam vytvorilo vyše 50 oblastí, v ktorých už migranti tvoria väčšinu obyvateľstva. V danom kontexte zdrojového príspevku predmetný komentár v znení „*A co tych 50 no go zon? Vypalit ?*“ nastoľuje otázku, ako vyriešiť fakt, že vo Švédsku vzniklo vyše 50 oblastí, kde migranti tvoria väčšinu populáciu, pričom ako riešenie dáva „na zváženie“ „vypálenie“ takýchto zón, čo možno považovať za implicitné podnecovanie na násilné správanie voči migrantom.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné implicitné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 7.

Komentár reaguje na príspevok uverejnený na stránke „Polícia Slovenskej republiky“. Zdrojový príspevok informuje o tom, že príslušníci polície z Malaciek a Bratislavy zasahovali v obci Plavecký Štvrtok, kde došlo k požiaru rodinného domu a k následným nepokojom medzi obyvateľmi. Ďalej príspevok uvádza, že obyvatelia osady zaútočili na príslušníkov polície a hádzali na nich kamene. Príspevok uvádza, že podozriví páchatelia boli zadržaní, a že na mieste sú stále prítomní príslušníci polície, hasiči a záchranári. V danom kontexte zdrojového príspevku predmetný komentár v znení „*No natoto su peniaze dopice vypalit a aj tak su to cierne stavby dokonca na pline postavene jedna iskra a letia*“ explicitne vyzýva k vypáleniu tejto osady, a teda k násilnému správaniu voči obyvateľom osady. Z kontextu zdrojového príspevku aj z priložených fotografií je pritom evidentné, že dané nepokoje a policajný zásah prebiehali v rómskej osade obce Plavecký Štvrtok.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine alebo pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k niektorej etnickej skupine, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 8.

Komentár reaguje na iný komentár uverejnený pod príspevkom na stránke „Radim Fiala - SPD“, ktorý obsahuje obrázok znázorňujúci bližšie neurčenú historickú bitku, ktorý je doplnený titulkom „**BRAŇME EUROPU PŘED INVAZÍ JAKO NAŠI PŘEDKOVÉ**“. Dodatočnou analýzou bolo zistené, že predmetný obrázok je obrázkom balenia série figurín zo série Warlord Games znázorňujúcich tzv. poľských okrídlených husárov. Predmetný obrázok znázorňuje husárov pri víťaznej bitke nad inými vojakmi, ktorí vizuálne pripomínajú tureckých vojakov. Ako ďalej vyplýva zo zdrojov venujúcich sa histórii, poľskí husári zohrali veľmi dôležitú úlohu pri porážke tureckých vojsk počas obliehania Viedne. V danom kontexte publikovaného obsahu jeden z používateľov služby Facebook zverejnil komentár v znení „*Tak už něco dělejme s mesitama co už u nás stojí*“, pričom práve na tento komentár reaguje predmetný komentár č. 9. V danom kontexte zdrojového príspevku a zverejneného komentára iného používateľa, predmetný komentár č. 9 v znení „*vypalit*“, ktorý na položenú otázku, čo treba spraviť s mešitami, explicitne reaguje výrazom podnecujúcim k vypáleniu mešít, a teda fakticky aj k násilnému správaniu voči moslimom.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich náboženské vyznanie, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich náboženské vyznanie, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 9.

Komentár reaguje na príspevok uverejnený na stránke „**KAMPAŇ NA PODPORU TERORIZOVANEJ RODINY DOBROVODSKÝCH V MALACKÁCH**“. Zdrojový príspevok zdieľa článok s názvom „*Otrásné! V osade pri Trebišove organizujú deti psie zápasy! Umierajúce zvieratá končia v žumpe!*“ uverejnený na portáli STCITY.sk, ktorý informuje o organizovaní psích zápasov v rómskej osade pri Trebišove. V rámci sprievodného textu je publikované aj vyjadrenie v znení „*Ako aj mne kedysi vravievali úradníci, policajti a ďalší: zvykajte si pán Dobrovodský, oni sú takej mentality...*“ V danom kontexte zdrojového príspevku predmetný komentár č. 10 v znení „*Vypalit osadu do zakladov*“ explicitne podnecuje k vypáleniu zmieňovanej rómskej osady a teda k násilnému správaniu voči rómskym obyvateľom osady.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine alebo pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej**

nenávisti podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k niektorej etnickej skupine, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 10.

Komentár reaguje na príspevok uverejnený na stránke „Mário Vidák“. Zdrojový príspevok zdieľa článok „Markíza navštívila osadu, v ktorej jedia psov: "Páárky, klobááasy nám treba" kričí miestny obyvateľ (Video) - MAGAZÍN 1“ uverejnený na portáli MAGAZÍN 1, ktorý informuje o životných podmienkach v rómskej osade, v ktorej obyvatelia zvyknú konzumovať aj psie mäso. V danom kontexte zdrojového príspevku predmetný komentár v znení „*Takéto osady vypalit aj s obyvateľmi, je to horšie ako mor*“ explicitne vyzýva k vypáleniu zmieňovanej rómskej osady spolu s jej obyvateľmi rómskej národnosti, čím podnecuje k násilnému správaniu voči rómskym obyvateľom osady.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine alebo pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k niektorej etnickej skupine, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 11.

Komentár reaguje na príspevok uverejnený na stránke „Milan Mazurek • Republika“. Zdrojový príspevok obsahuje sprievodný text a video, v ktorom politik Milan Mazurek komentuje údajné vyhrážanie zo strany obyvateľov rómskej osady v Jarovniciach iným obyvateľom nerómskeho pôvodu. Pod predmetným príspevkom v rámci komentárovej sekcie prevládajú komentáre s výrazne negatívnym sentimentom namiereným voči rómskej menšine. V danom kontexte zdrojového príspevku je zrejmé, že predmetný komentár č. 12 v znení „*vypalit a zhrnut celu nelegalnu skladku*“ podnecuje k vypáleniu zmieňovanej rómskej osady, a teda k násilnému správaniu voči rómskym obyvateľom osady.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine alebo pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k niektorej etnickej skupine, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Ku komentárom č. 12 – 13:

Komentáre reagujú na príspevok publikovaný na stránke „Česi a Slováci podporujú Ruský Krym“. Tento príspevok je zdieľaný zo stránky „Odmietam kvóty pre prijímanie prisťahovalcov do EÚ“, a obsahuje videoreportáž odvysielanú v rámci spravodajskej relácie *Televizní noviny* na televíznej stanici NOVA s názvom „*Vzpouza v uprchlickém táboře v Česku! Běženci se zabarikádovали*“. Predmetná reportáž informuje o nepokojoch v utečeneckom tábore, kde sa utečenci na protest voči zaobchádzaniu s nimi, vzbúрили a zabarikádovали.

Komentár č. 12.

Vo vyššie uvedenom kontexte zdrojového videa predmetný komentár v znení „*vypalit , nech pokapu..*“ explicitne podnecuje na vypálenie utečeneckého tábora, za účelom likvidácie utečencov v danom utečeneckom tábore, čím podnecuje k násilnému správaniu voči utečencom.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného

zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Komentár č. 13.

Vo vyššie uvedenom kontexte zdrojového videa predmetný komentár v znení „*vymlatiť a poslat spat bandu*“ explicitne podnecuje k uplatneniu fyzického násilia voči utečencom v danom utečeneckom tábore.

Tento komentár možno kvalifikovať ako verejné podnecovanie k násiliu voči skupine osôb pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, a teda naplnenie znakov trestného činu **podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti** podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona. Tento komentár možno kvalifikovať aj ako písomné vyhotovenie obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce násilie voči skupine osôb pre ich príslušnosť k pôvodu rodu, a teda naplnenie znakov **extrémistického materiálu** podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že keďže vyššie uvedené predmetné komentáre č. 1 – č. 13 svojou povahou v danom kontexte napĺňajú znaky extrémistického materiálu podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona, napĺňajú znaky trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona alebo znaky trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona, **predmetné komentáre č. 1 – č. 13 sú nelegálnym obsahom podľa § 151 ods. 2 písm. a) a d) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

* * *

K ohrozeniu verejného záujmu šírením predmetných komentárov:

V zmysle § 153 ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 264/2022 Z. z. musí rozhodnutie o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu obsahovať aj odôvodnenie, prečo dotknutý obsah predstavuje nelegálny obsah, a prečo je šírením nelegálneho obsahu **ohrozený verejný záujem** alebo prečo **predstavuje značný zásah do individuálnych práv či oprávnených záujmov osoby** v pôsobnosti právneho poriadku Slovenskej republiky.

V zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky možno slobodu prejavu obmedziť v záujme ochrany verejných záujmov - okrem iného aj vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných. Prejav podnecujúce k násiliu, smerujúce voči skupine migrantov, moslimov alebo osôb určenej príslušnosťou k etnickej skupine (Rómovia), alebo hanobiace prejav voči týmto skupinám, predstavujú neoprávnený zásah do práva na ochranu ľudskej dôstojnosti a do práva na súkromie týchto osôb a sú ústavne legitímnym dôvodom na obmedzenie slobody prejavu.

Pri posudzovaní, či je šírením predmetného nelegálneho obsahu (predmetných komentárov) ohrozený verejný záujem alebo či predstavuje značný zásah do individuálnych práv či oprávnených záujmov osoby, je potrebné zohľadniť aj princípy uvedené v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúce sa nenávistných prejavov. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva **Perinçek v. Švajčiarsko** (ods. 206) je potrebné zohľadniť, „*či vyhlásenia interpretované a videné v ich bezprostrednom alebo širšom kontexte možno považovať za priamu alebo nepriamu výzvu k násiliu, alebo za ospravedlňovanie násilia, nenávisti alebo neznášanlivosti*“, pričom „*pri posudzovaní tejto otázky bol Súd obzvlášť citlivý voči paušálnym tvrdeniam, ktoré útočia na celé etnické, náboženské alebo iné skupiny, alebo ich vrhajú do zlého svetla*“. V rozhodnutí **Erbakan v. Turecko** (ods. 56) Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že „*tolerancia a rešpekt pre rovnakú dôstojnosť všetkých ľudských bytostí tvorí základ demokratickej a pluralitnej spoločnosti. Z toho*

vyplýva, že v princípe sa môže v demokratických spoločnostiach považovať za nevyhnuté trestať všetky formy alebo dokonca zabraňovať všetkým formám prejavov, ktoré propagujú, podnecujú, podporujú alebo ospravedlňujú nenávisť založenú na neznášanlivosti (vrátane náboženskej neznášanlivosti), ak „formálne požiadavky“, „podmienky“, „obmedzenia“ alebo „sankcie“, ktoré boli uložené, sú primerané legitímnemu cieľu, ktorý je sledovaný...“. V rozhodnutí **Féret v. Belgicko** (ods. 73) Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že „podnecovanie nenávisť nevyžaduje nevyhnutne výzvu na nejaký akt násilia alebo iný kriminálny čin. Útoky na osoby urážaním, zosmiešňovaním alebo hanobením určitej časti obyvateľstva a konkrétnych skupín obyvateľstva alebo podnecovanie k diskriminácii, ako to bolo v danom prípade, stačia na to, aby orgány dali prednosť boju proti rasistickým prejavom pred slobodou prejavu uplatňovanou nezodpovedným spôsobom, ktorá ohrozuje dôstojnosť a dokonca bezpečnosť týchto častí alebo skupín obyvateľstva“.

Zohľadniac vyššie uvedené východiská možno konštatovať, že vzhľadom na to, že predmetné komentáre č. 1 – č. 13 sa týkajú skupiny migrantov, moslimov alebo osôb určenej príslušnosťou k etnickej skupine (Rómovia), je ich šírením ohrozený verejný záujem.

* * *

K vymedzeniu územnej pôsobnosti rozhodnutia:

Ako už bolo uvedené vyššie, podľa § 153 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. rozhodnutie o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu, resp. odstránení nelegálneho obsahu musí obsahovať „**vymedzenie územnej pôsobnosti rozhodnutia, ktorá je obmedzená na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie účelu rozhodnutia**“.

Ako už bolo uvedené vyššie, podľa čl. 9 ods. 2 písm. b) Aktu o digitálnych službách „Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa príkaz uvedený v odseku 1 zašle poskytovateľovi, spĺňal aspoň tieto podmienky: ... b) **územnú pôsobnosť uvedeného príkazu na základe uplatniteľných pravidiel práva Únie a vnútroštátneho práva vrátane charty a prípadne všeobecných zásad medzinárodného práva, ktorá je obmedzená na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie jeho cieľa**“.

Ako už bolo uvedené vyššie, prvá a druhá veta odôvodnenia (recitálu) č. 36 Aktu o digitálnych službách znie: „**Územná pôsobnosť takýchto príkazov konať proti nezákonnému obsahu by sa mala jasne stanoviť na základe uplatniteľného práva Únie alebo vnútroštátneho práva umožňujúceho vydanie príkazu a nemala by prekročiť rámec toho, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie jeho cieľov. V uvedenej súvislosti by vnútroštátny justičný alebo správny orgán, ktorý by mohol byť orgánom presadzovania práva, ktorý vydal príkaz, mal vyvážiť cieľ, ktorý sa má príkazom dosiahnuť v súlade s právnym základom umožňujúcim jeho vydanie, s právami a oprávnenými záujmami všetkých tretích strán, ktoré môžu byť týmto príkazom dotknuté, najmä s ich základnými právami podľa charty.**“

Keďže rozhodnutie Rady o odstránení nelegálneho obsahu (predmetných komentárov) je vydané na základe § 153 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z. („Rozhodnutie o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu“) a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ako aj v súlade s čl. 9 Aktu o digitálnych službách („Príkazy konať proti nezákonnému obsahu“), malo by obsahovať vymedzenie územnej pôsobnosti rozhodnutia (príkazu) a tiež aj odôvodnenie, prečo je takáto územná pôsobnosť nevyhnutne potrebná na dosiahnutie účelu rozhodnutia, resp. cieľa príkazu.

Vo vyššie uvedenej argumentácii bolo preukázané, že nelegálnosť, resp. nezákonnosť predmetných komentárov č. 1 – č. 13 zverejnených na obsahovej službe Facebook vyplýva z právneho poriadku Slovenskej republiky, pričom ide o naplnenie znakov extrémistického materiálu podľa § 130 ods. 7 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona, znakov trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona alebo znakov trestného

činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona, a teda aj pojmových znakov nelegálneho obsahu v zmysle ustanovenia § 151 ods. 2. písm. a) a d) zákona č. 264/2022 Z. z.

Ako už bolo uvedené vyššie, podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je pri rozhodovaní o zásahu do slobody prejavu potrebné zohľadniť, „či vyhlásenia interpretované a videné v ich bezprostrednom alebo širšom kontexte možno považovať za priamu alebo nepriamu výzvu k násiliu, alebo za ospravedlňovanie násilia, nenávisti alebo neznášanlivosti“, pričom „pri posudzovaní tejto otázky bol Súd obzvlášť citlivý voči paušálnym tvrdeniam, ktoré útočia na celé etnické, náboženské alebo iné skupiny, alebo ich vrhajú do zlého svetla“ (napr. rozhodnutie *Perinçek v. Švajčiarsko*, ods. 206).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať, že **cieľ, ktorý sa má príkazom dosiahnuť** v súlade s právnym základom umožňujúcim jeho vydanie (ochrana príslušníkov etnických, náboženských alebo iných skupín pred prejavmi podnecujúcimi k násiliu voči týmto skupinám alebo pred hanobiacimi prejavmi), **je vyvážený s právami a oprávnenými záujmami všetkých tretích strán**, ktoré môžu byť týmto príkazom dotknuté, najmä s ich základnými právami podľa charty (napríklad s právom používateľov platformy Facebook na slobodu prejavu), tak ako to vyžaduje druhá veta odôvodnenia (recitálu) č. 36 Aktu o digitálnych službách.

Z vyššie uvedených dôvodov je nevyhnutne potrebné odstránenie predmetných komentárov č. 1 – č. 13 na území Slovenskej republiky.

* * *

K aplikácii princípu krajiny pôvodu v zmysle čl. 3 Smernice o elektronickom obchode:

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode „*Členské štáty nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu.*“ Ide o vyjadrenie tzv. **princípu krajiny pôvodu**, v zmysle ktorého poskytovateľa služieb informačnej spoločnosti podliehajú jurisdikcii krajiny, na ktorej území majú sídlo (t. j. v prípade účastníka predmetného správneho konania ide o Írsko).

Články 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode a § 3 ods. 2 až 6 zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode však poskytujú **možnosť urobiť výnimku z princípu krajiny pôvodu** a zakotvujú právomoc vnútroštátneho orgánu **prijat' voči poskytovateľovi služby informačnej spoločnosti opatrenie** nevyhnutné napríklad, okrem iného, z dôvodu ochrany verejného záujmu a verejného poriadku, konkrétne napríklad aj z dôvodu prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov, vrátane ochrany neplnoletých osôb a boja proti všetkým formám podnecovania nenávisti z dôvodu rasy, pohlavia, náboženstva alebo štátnej príslušnosti a hanobenia ľudskej dôstojnosti jednotlivých osôb. Konkrétne, podľa čl. 3 ods. 4 Smernice o elektronickom obchode členské štáty z týchto dôvodov **môžu opatreniami obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu** „*v súvislosti s určitou danou službou informačnej spoločnosti*“.

Podľa čl. 3 ods. 4 Smernice o elektronickom obchode „*Členské štáty môžu prijať opatrenia na výnimku z odseku 2 v súvislosti s určitou danou službou informačnej spoločnosti, ak sú splnené tieto podmienky:* (a) opatrenia sú:

(i) nevyhnutné pre jeden z týchto dôvodov:

— *verejného záujmu, najmä z dôvodu prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov, vrátane ochrany neplnoletých osôb a boja proti všetkým formám podnecovania nenávisti z dôvodu rasy, pohlavia, náboženstva alebo štátnej príslušnosti a hanobenia ľudskej dôstojnosti jednotlivých osôb,*

— *ochrany zdravia obyvateľstva*

- verejnej bezpečnosti, vrátane zabezpečenia bezpečnosti a obrany štátu,
- ochrany spotrebiteľov, vrátane investorov;
- (ii) prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti, ktorá škodí cieľom uvedeným v bode (i) alebo, ktorá predstavuje skutočné a závažné riziko poškodenia týchto cieľov;
- (iii) primerane týmto cieľom;
- (b) pred prijatím predmetných opatrení a bez dopadu na súdne konania, vrátane predbežných konaní a aktov vykonávaných v rámci vyšetrovania trestných činov, členský štát:
 - požiadal členský štát uvedený v odseku 1, aby prijal opatrenia a tento takéto opatrenia neprijal, alebo boli neprimerané,
 - oznámi Komisii a členskému štátu uvedenému v odseku 1 svoj úmysel prijať také opatrenia.“

Podľa čl. 3 ods. 5 Smernice o elektronickom obchode „Členské štáty môžu **v naliehavom prípade** [„in the case of urgency“] prijať výnimku z podmienok ustanovených v odseku 4 písm. b). Ak ide o takýto prípad, opatrenia musia byť čo najskôr oznámené Komisii a členskému štátu uvedenému v odseku 1, s uvedením dôvodov, prečo členský štát považuje prípad za naliehavý.“

Podľa čl. 3 ods. 6 Smernice o elektronickom obchode „Bez toho, aby bola dotknutá možnosť členského štátu pokračovať v príslušných opatreniach, Komisia preskúma zlučiteľnosť oznámených opatrení s právom spoločenstva v čo najkratšom možnom čase; ak príde k záveru, že opatrenie je nezlučiteľné s právom spoločenstva, Komisia požiada príslušný členský štát, aby neprijal navrhované opatrenia alebo urýchlene ukončil príslušné opatrenia.“

Obdobne, podľa § 3 ods. 2 **zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode** (ktorý predstavuje transpozíciu Smernice o elektronickom obchode) „Poskytovanie služieb informačnej spoločnosti možno obmedziť, ak poskytovateľ služieb porušuje povinnosti uložené osobitným predpisom na ochranu bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia, životného prostredia a spotrebiteľa.“

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode sloboda poskytovania služieb informačnej spoločnosti „sa vzťahuje aj na poskytovateľa služieb, ktorý poskytuje služby informačnej spoločnosti z **iného členského štátu**“.

Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode „Poskytovateľ služieb, ktorý poskytuje služby informačnej spoločnosti podľa odseku 3 [t. j. poskytovateľ služieb, ktorý poskytuje služby informačnej spoločnosti z iného členského štátu], **sa posudzuje podľa práva členského štátu, v ktorom má sídlo**. Poskytovateľ služieb, ktorý poskytuje služby informačnej spoločnosti podľa odseku 3, **sa vo veciach ochrany bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia, životného prostredia a ochrany spotrebiteľa spravuje právnym poriadkom Slovenskej republiky**.“

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode „Súd alebo orgán príslušný podľa osobitných predpisov na zabezpečenie plnenia povinností poskytovateľa služieb podľa odseku 2 vykoná primerané opatrenia, len ak

- a) vyzval členský štát, v ktorom má poskytovateľ služieb sídlo, aby prijal primerané opatrenia, ktoré zabezpečia splnenie povinností poskytovateľa služieb uvedených v odseku 2, a
- b) tento členský štát takéto opatrenia neprijal alebo prijaté opatrenia boli neprimerané tomuto účelu a
- c) oznámil Európskej komisii (ďalej len „komisia“) a členskému štátu, v ktorom má poskytovateľ služieb sídlo, svoj úmysel prijať primerané opatrenia, ktoré zabezpečia splnenie povinností poskytovateľa služieb uvedených v odseku 2.“

Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode „Od povinností ustanovených v odseku 5 písm. a) až c) je súd alebo orgán príslušný podľa osobitných predpisov na zabezpečenie plnenia povinností poskytovateľa služieb podľa odseku 2 oprávnený odchyliť sa **len v naliehavých prípadoch**. Povinnosť oznámiť bez zbytočného odkladu prijaté opatrenia komisii a členskému štátu,

v ktorom má poskytovateľ služieb sídlo, spolu s uvedením dôvodov na prijatie týchto opatrení nie je týmto ustanovením dotknutá.“

Pri nariadení odstránenia konkrétnej položky nelegálneho obsahu na platforme na zdieľanie obsahu, ktorá bola na platformu uložená niektorým z používateľov platformy, však **nie je potrebné aplikovať princíp krajiny pôvodu** v zmysle čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode a **nie je potrebné postupovať podľa procedúry** ustanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode alebo v § 3 ods. 5 a 6 zákona č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode, ktoré umožňujú odchýlenie sa od princípu krajiny pôvodu). Túto skutočnosť potvrdzuje **odôvodnenie (recitál) č. 38** Aktu o digitálnych službách, ktoré znie nasledovne: „Príkazy konať proti nezákonnému obsahu a poskytovať informácie podliehajú pravidlám, ktoré chránia právomoc členského štátu, v ktorom je dotknutý poskytovateľ služieb usadený, a v určitých prípadoch pravidlám stanovujúcim možné výnimky z tejto právomoci stanovené v článku 3 smernice 2000/31/ES, a to len ak sú splnené podmienky uvedeného článku. **Keďže predmetné príkazy sa týkajú konkrétnych položiek nezákonného obsahu a informácií, ak sú určené poskytovateľom sprostredkovateľských služieb so sídlom v inom členskom štáte, v zásade neobmedzujú slobodu týchto poskytovateľov poskytovať služby cezhranične. Preto sa na tieto príkazy nevzťahujú pravidlá stanovené v článku 3 smernice 2000/31/ES vrátane pravidiel týkajúcich sa potreby odôvodniť opatrenia odchyľujúce sa od právomoci členského štátu, v ktorom je poskytovateľ služieb usadený, určitými osobitnými dôvodmi a pravidel týkajúcich sa oznamovania takýchto opatrení.**“ (posledná dve vety v angličtine znejú nasledovne: „Given that the orders in question relate to specific items of illegal content and information, respectively, where they are addressed to providers of intermediary services established in another Member State **they do not in principle restrict those providers' freedom to provide their services across borders. Therefore, the rules set out in Article 3 of Directive 2000/31/EC, including those regarding the need to justify measures derogating from the competence of the Member State in which the service provider is established on certain specified grounds and regarding the notification of such measures, do not apply in respect of those orders.**“)

Z odôvodnenia (recitálu) č. 38 Aktu o digitálnych službách teda vyplýva, že príkazy konať proti konkrétnym položkám nelegálneho, resp. nezákonnému obsahu, ktoré boli na platformu uložené používateľmi platformy (tretími osobami), „v zásade neobmedzujú slobodu týchto poskytovateľov poskytovať služby cezhranične“ a teda nejde o „obmedzenie slobody poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu“ v zmysle čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode (a teda nejde ani o odchýlenie sa od princípu krajiny pôvodu). Keďže rozhodnutie o odstránení konkrétnych položiek nelegálneho obsahu, resp. príkaz konať proti konkrétnym položkám nelegálnemu obsahu, ktoré boli na platformu uložené používateľmi platformy, nie sú „obmedzením slobody poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu“ v zmysle čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode (a teda nie sú ani odchýlením sa od princípu krajiny pôvodu), pri vydávaní rozhodnutí alebo príkazov na odstránenie jednotlivých položiek nelegálneho obsahu, ktoré boli na platformu uložené používateľmi platformy, nie je potrebné postupovať podľa procedúry ustanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode.

Ako už bolo uvedené vyššie, povinnosť rešpektovať princíp krajiny pôvodu je v čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode vyjadrená nasledovne: „Členské štáty **nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania služieb** informačnej spoločnosti z iného členského štátu.“ Možno podotknúť, že v tejto súvislosti je relevantnou skutočnosť, že rozhodnutie, resp. príkaz odstrániť predmetný príspevok z platformy **nesmeruje voči spôsobu fungovania platformy**, voči postupom samotnej platformy alebo voči pravidlám používania samotnej platformy (t. j. nesmeruje voči spôsobu, pravidlám alebo podmienkam poskytovania služby), ale smeruje **iba voči konkrétnemu obsahu uloženému na platformu jedným z používateľov platformy** (t. j. treťou osobou).

V tejto súvislosti je tiež podstatný právny pojem „koordinovaná oblasť“, pretože **iba opatrenia** vnútroštátneho súdneho alebo správneho orgánu smerujúce voči platforme, **ktoré spadajú**

do „koordinovanej oblasti“, podliehajú princípu krajiny pôvodu v čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode a treba pri nich postupovať podľa procedúry stanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode.

Podľa čl. 2 písm. h) Smernice o elektronickom obchode sa „koordinovanou oblasťou“ rozumejú „požiadavky ustanovené v právnych systémoch členských štátov uplatniteľné na poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti alebo na služby informačnej spoločnosti, bez ohľadu na to, či sú všeobecnej povahy alebo či sú pre ne špeciálne navrhnuté.“

Podľa čl. 2 písm. h) bodu (i) Smernice o elektronickom obchode „**Koordinovaná oblasť sa týka požiadaviek, ktoré musí poskytovateľ služieb spĺňať pokiaľ ide o:**

- začatie činnosti súvisiacej so službou informačnej spoločnosti, ako napríklad požiadavky týkajúce sa kvalifikácie, udeľovania oprávnení alebo oznamovania,
- vykonávanie činnosti služby informačnej spoločnosti, ako napríklad požiadavky týkajúce sa správania sa poskytovateľa služieb, požiadavky týkajúce sa kvality alebo obsahu služby, vrátane tých, ktoré sa uplatňujú na reklamu a zmluvy alebo požiadavky týkajúce sa zodpovednosti poskytovateľa služieb“.

Podľa čl. 2 písm. h) bodu (ii) prvej odrážky Smernice o elektronickom obchode „**koordinovaná oblasť sa nevzťahuje na požiadavky ako napríklad:**

- požiadavky, ktoré sa uplatňujú na tovar ako taký,
- požiadavky, ktoré sa uplatňujú na dodávku tovaru,
- požiadavky, ktoré sa uplatňujú na služby, ktoré sa neposkytujú elektronicky.“.

Podľa odôvodnenia (recitálu) č. 21 Smernice o elektronickom obchode „...**koordinovaná oblasť zahŕňa len požiadavky týkajúce sa on-line činností, ako sú on-line informácie, on-line reklama, on-line nakupovanie, on-line uzatváranie zmlúv a netýka sa právnych požiadaviek členských štátov, ktoré sa týkajú priamo tovaru, ako sú bezpečnostné normy, povinnosti označovať tovar alebo zodpovednosti za tovar, alebo požiadaviek členských štátov týkajúcich sa dodávky alebo prepravy tovaru, vrátane distribúcie zdravotníckych výrobkov; koordinovaná oblasť nezahŕňa uplatňovanie práv verejných orgánov na prednostné získanie určitého tovaru, ako napríklad umeleckých diel.**“

Z definície „koordinovanej oblasti“ teda vyplýva, že povinnosť rešpektovať princíp krajiny pôvodu podľa čl. 3 ods. 2 sa vzťahuje iba na opatrenia stanovujúce požiadavky na službu informačnej spoločnosti týkajúce sa spôsobu, pravidiel alebo podmienok fungovania služby („začatie činnosti súvisiacej so službou informačnej spoločnosti“, „vykonávanie činnosti služby informačnej spoločnosti“), a nevzťahuje sa napríklad na opatrenia stanovujúce požiadavky na „tovar“, ktorého sa služba informačnej spoločnosti týka alebo s ktorým sa prostredníctvom služby informačnej spoločnosti obchoduje (tu však ide iba o demonštratívne, t. j. príkladné vymedzenie druhov požiadaviek, ktoré nespádajú do koordinovanej oblasti, z čoho vyplýva, že môžu existovať aj ďalšie požiadavky, resp. opatrenia, ktoré nespádajú do koordinovanej oblasti – t.j. nespádajú pod „začatie činnosti súvisiacej so službou informačnej spoločnosti“ alebo pod „vykonávanie činnosti služby“ v zmysle čl. 2 písm. h) bodu (i) Smernice o elektronickom obchode – a pri nariaďovaní ktorých vnútroštátne orgány nemajú povinnosť rešpektovať princíp krajiny pôvodu).

Po uplatnení definície „koordinovanej oblasti“ na platformy na zdieľanie obsahu možno konštatovať, že do „koordinovanej oblasti“ patria napríklad **opatrenia stanovujúce požiadavky na spôsob, pravidlá alebo podmienky fungovania platformy alebo opatrenia smerujúce voči postupom konkrétnej platformy, ale do koordinovanej oblasti nepatria opatrenia smerujúce (stanovujúce požiadavky) na konkrétny obsah, ktorý je na platforme ukladaný používateľmi platformy (tretími stranami)**. Zákon všeobecne regulujúci spôsob fungovania platformy alebo individuálne rozhodnutie konkrétnym spôsobom regulujúce spôsob fungovania platformy alebo postupy konkrétnej platformy teda spadajú do koordinovanej oblasti, podliehajú povinnosti rešpektovať princíp krajiny pôvodu a pri ich prijímaní je potrebné postupovať podľa procedúry stanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom

obchode. Avšak zákon všeobecne regulujúci legálnosť, resp. nelegálnosť určitého druhu obsahu uloženého na platforme používateľmi a vyhlasujúci určitý druh obsahu za nelegálny, alebo individuálne rozhodnutie súdneho alebo správneho orgánu o tom, že nejaký konkrétny obsah uložený na platforme používateľom platformy (treťou osobou) je nelegálny a je potrebné ho z platformy odstrániť, nie sú opatreniami spadajúcimi do koordinovanej oblasti, a preto ich prijatie nepodlieha povinnosti rešpektovať princíp krajiny pôvodu a pri ich prijatí nie je potrebné postupovať podľa procedúry ustanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode. Aj z vyššie uvedených dôvodov preto nemožno rozhodnutie, resp. príkaz odstrániť predmetný príspevok, ktorý bol na platformu uložený používateľom platformy (t.j. treťou osobou), podradiť pod pojem „obmedzenie slobody poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu“ „z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti“ v zmysle čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode.

Možno tiež podotknúť, že ani z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci *Glawischnig* nevyplýva, že v prípade, keď vnútroštátny orgán nariaďuje odstránenie konkrétnej položky nelegálneho obsahu na platforme na zdieľanie obsahu, ktorá bola na platformu uložená niektorým z používateľov platformy, je povinný postupovať podľa procedúry ustanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode. Hoci sa rozhodnutie vo veci *Glawischnig* týka nariadenia odstránenia konkrétnych položiek nelegálneho obsahu z platformy na zdieľanie obsahu Facebook, Súdny dvor EÚ v rozhodnutí nepripomenul potrebu rešpektovať princíp krajiny pôvodu stanovený v čl. 3 ods. 2 Smernice o elektronickom obchode ani povinnosť členského štátu (resp. vnútroštátneho orgánu) postupovať podľa procedúry ustanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode, umožňujúcej odchýlenie sa od princípu krajiny pôvodu. Pri rekapitulácii právneho rámca prípadu (práva Európskej únie) Súdny dvor EÚ v rozhodnutí vo veci *Glawischnig* (v odsekoch 4 až 6 rozhodnutia) cituje iba články 14, 15 a 18 Smernice o elektronickom obchode a nespomína čl. 3 Smernice o elektronickom obchode, a teda ani povinnosť rešpektovať princíp krajiny pôvodu pri nariaďovaní odstránenia konkrétnych položiek nelegálneho obsahu, ktoré boli na platformu uložené používateľmi platformy. Možno tiež podotknúť, že ani rakúsky Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*), ktorý následne vo veci rozhodoval na základe rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci *Glawischnig* (o predbežnej otázke) a potvrdil povinnosť platformy Facebook odstrániť nelegálny obsah, neaplikoval princíp krajiny pôvodu a nepostupoval podľa procedúry ustanovenej v čl. 3 ods. 4 a 5 Smernice o elektronickom obchode.⁵

* * *

K opravnému prostriedku:

Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) bod v) Aktu o digitálnych službách „Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa príkaz uvedený v odseku 1 zašle poskytovateľovi, spĺňal aspoň tieto podmienky: a) uvedený príkaz obsahuje tieto prvky: (...) **informácie o mechanizmoch nápravy, ktoré má k dispozícii poskytovateľ sprostredkovateľských služieb a príjemca služby, ktorý obsah poskytol**“.

K mechanizmom nápravy voči rozhodnutiu o odstránení predmetných komentárov možno uviesť nasledovné:

Podľa § 153 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. „O vydaní rozhodnutia podľa odseku 1 musí regulátor informovať prostredníctvom svojej webovej stránky, prípadne aj iným vhodným spôsobom. Na jazyk rozhodnutia a doručovanie rozhodnutia podľa odseku 1 poskytovateľovi platformy na zdieľanie obsahu alebo poskytovateľovi obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, ktorý je poskytovateľom sprostredkovateľskej služby, sa vzťahuje osobitný predpis.“^{97b)}

⁵ Rozhodnutie rakúskeho Najvyššieho súdu je dostupné na https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Justiz/JJT_20200915_OGH0002_0060OB00195_19Y0000_000/JJT_2020_0915_OGH0002_0060OB00195_19Y0000_000.pdf

Podľa § 153 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. „Voči rozhodnutiu podľa odseku 1 môže do desiatich dní odo dňa doručenia rozhodnutia podať námietku každý, kto sa cíti jeho účinkami dotknutý na svojich právach; podanie námietky nemá odkladný účinok a nevzťahujú sa naň ustanovenia správneho poriadku.“

Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z. „Ak regulátor uzná námietku za plne alebo čiastočne dôvodnú, vydá rozhodnutie, ktoré ruší alebo nahrádza pôvodné rozhodnutie, inak námietku zamietne, o čom informuje jej podávateľa, a rozhodnutie o zamietnutí zverejní aj prostredníctvom svojej webovej stránky.“

Podľa § 153 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. „Ustanoveniami odsekov 1 až 5 a § 152 nie sú dotknuté práva užívateľa obsahovej služby domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov v konaní pred súdom.“

Proti rozhodnutiu Rady v zmysle § 153 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu, resp. o odstránení nelegálneho obsahu môže účastník predmetného správneho konania podať **správnu žalobu** v zmysle § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok.

* * *

Z vyššie uvedeného vyplýva, že predmetné komentáre č. 1 – č. 13, uvedené v návrhu výroku rozhodnutia a zverejnené na obsahovej službe Facebook, predstavujú **nelegálny obsah** v zmysle ustanovenia § 151 ods. 2. písm. a) a d) zákona č. 264/2022 Z. z. a vydaním rozhodnutia je potrebné zamedziť šíreniu tohto nelegálneho obsahu na území Slovenskej republiky.

ZÁVER:

S poukazom na uvedené skutočnosti, Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia.